

## Kokous 4.12.2019

Aika: ke 4.12.2019 klo 12-15

Paikka: nh. Väinämöinen, OKM (Meritullinkatu 10)

### Osallistujat:

- Opetusneuvos Jukka Haapamäki (puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- ~~Opetusneuvos Matti Kajaste, opetus- ja kulttuuriministeriö~~
- Tutkimuksen kehittämispäällikkö, Timo Taskinen Jyväskylän yliopisto (klo 13 asti)
- Tutkimuspäällikkö Seliina Päälyssaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu ESTE varahenkilö erityisasiantuntija Susanna Näreaho, Metropolia
- Kehittämispäällikkö Minna Liikala, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ESTE varahenkilö kehittämispäällikkö Marjut Vuorinen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- ~~Yliääkäri Ari Lindqvist, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri~~
- Tutkimuksen tietoasiantuntija Yrjö Lappalainen, Tampereen teknillinen yliopisto
- Palvelupäällikkö Anne Sunikka, Aalto-yliopisto ESTE varahenkilö tietoasiantuntija Leena Huiku, Aalto-yliopisto
- Johtaja Marja Kylämä, Suomen Akatemia
- Ennakointipäällikkö Soile Ollila, Innovaatorahoituskeskus Business Finland (klo 13.30 asti)
- Tiedejohtaja Kalle Korhonen, Koneen Säätiö (klo 13 alkaen)
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- ~~Suunnittelupäällikkö Janne Pölönen, Tieteellisten seurain valtuuskunta~~
- Kehittämispäällikkö Ari Leppälähti, Tilastokeskus
- Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (sihteeri), CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

### Vierailijat

- Projektipäällikkö Tiina Strengell, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

### Asiat:

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12. Hyväksyttiin työjärjestys.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Tilannekatsaus (Tiina Strengell) [Liite 2](#)

Strengell ja Puuska kertoivat Tutkijan tiedot -työryhmän kuulumisia, tiedeuutisten ja EU-hankkeiden näyttämisestä portaalissa sekä eurooppalaiseen julkaisutietokantaan liittyvästä rahoitushakemuksesta.

Kommentoitiin, että tiedeuutisten tallentaminen kantaan riippuu siitä, voidaanko niitä päivittää automaattisesti samaan tapaan kuin RSS feed:istä haettavia tietoja. Ehdotettiin, että tutkimustietovarannon kokoamista tiedeuutisista muodostuisi oma RSS feed, jonka käyttäjä voisi tilata. Ehdotusta pidettiin hyvänä, ja se otetaan selvitetäväksi.

Todettiin, että uutisnäkyvän voisi suunnitella siten, että käyttäjä näkee enemmän uutisia kerralla. Uutisia tulee todennäköisesti kymmeniä päivässä.

Kerrottiin, että tutkimustietovarantoon on ladattu tietoa EU-hankkeista. Kommentoitiin, että portaalissa korostuu nyt se, kuka rahoittaa ja mitä. Hankkeen rahoitus ei kuitenkaan itsetarkoitus, vaan hankkeessa tehtävä tutkimus ja tulokset. Ehdotettiin, että näytettäisiin heti esimerkiksi asiasanat, joihin hankkeet liittyvät. Todettiin, että ”euro”-symboli ei ole paras mahdollinen kuvaamaan hankkeita. Kerrottiin, että jatkossa ehkä tuodaan myös laajemmin tietoa organisaation keräämistä hankkeita, jotka eivät välttämättä yksittäisiä rahoituspäätöksiä.

Esiteltiin portaalin demoa. Kysyttiin kieliversioista ja kerrottiin, että portaalin sisältöä on mahdollista tarkastella tulee suomen, ruotsin ja englannin kielellä.

Keskusteltiin, että rahoitustilastot tulevat olemaan jonkin verran päällekkäisiä Business Finlandin kanssa ja kehityksessä on synergiamahdollisuuksia. Sovittiin, että järjestetään tapaaminen OKM:n ja BF:n välillä.

**Päätös:** *Järjestetään tutkimusorganisaatioiden viestinnälle webinaari 23.1.2020, ja laitetaan siitä mahdollisimman nopeasti tietoa osallistujille.*

#### 4. Tutkimusinfrastruktuurien tietopankki (Tiina Strengell) [Liite 3](#)

Strengell esitteli nykyisen lomakkeen toteutusta ja jatkokehityssuunnitelmaa.

Todettiin, että tietojen käyttö kulminoituu infran tunnisteeseen. Kysyttiin, voisiko tietomallin kehityksessä hyödyntää FIRI-infrahaussa kerrottuja tietoja ja että vähintään sen tyyppiset infrat raportoitaisiin. Vastattiin, että Akatemian tiekartan infrat ovat muodostaneet pohjan tietomallille. Uusi tiekartta on valmistumassa, ja sieltä on todennäköisesti tulossa uusien infrojen tietoja.

Kommentoitiin, että jos halutaan esim. yritysten pääsevän käsiksi infroihiin, pitäisi olla tietoa, miten niitä pääsee käyttämään. Kerrottiin, että tällä hetkellä ajatuksena on, että perustiedot ovat infrapankissa ja sieltä pääsee käyttöehtoihin organisaation omalle sivulle. Jotta infrojen yhteiskäyttö kehittyisi, pitäisi olla näkyvillä käyttöäännöt, esim. pitääkö tutkijalla olla referenssejä, pitääkö avata kaikki data jne. Käyttöäännöt riippuvat kuitenkin pitkälti siitä, minkätyyppinen infra on kyseessä, ja liittyykö käyttöön esimerkiksi varauskalenteria tms. Organisaatioiden pitäisi kunkin miettiä, miten infroja avataan ja käytetään, ja tätä ei juurikaan ole mietitty. Todettiin, että infrojen listaaminen kuitenkin kehittäisi tätä ajattelua.

Kysyttiin, miten saadaan yhdistettyä julkaisuja infraan. Kommentoitiin, että yhdistäminen voi tapahtua joko infrapalvelussa (esim. CSC:n laskentapalvelu) tai sitten julkaisua tallentaessa esim. CRIS-järjestelmässä. Kysyttiin, voiko infrapankista hyödyntää tietoja organisaatioiden omissa CRISseissä. Vastattiin, että tietoja voidaan hakea, mutta ainakin toistaiseksi ne pitäisi viedä CRISiin manuaalisesti. Jos infran tiedot ovat CRISissä, ne voi liittää julkaisuun. Käsien tallentaminen ei kuitenkaan ole välttämättä iso vaiva, sillä infroja on vähän. Myös julkaisuarkistoissa opinnäytteisiin liitetään infroja. Kerrottiin, että Aallossa kriteerinä on se, että infoihin liittyy tuotoksia, tosin vain organisaation omia infroja voi liittää julkaisuun.

Kerrottiin, että amk:ien toiveesta on tehty yksinkertainen lomake tietojen syöttämiseksi tutkimustietovarantoon ja sitä olisi mahdollista kehittää vastaamaan myös yliopistojen ja tutkimuslaitosten tarpeisiin. Lomaketta on testattu ja se on lähetetty kommentoitavaksi amk:eille. Isoin kysymys on, miten infrat luokitellaan.

Kysyttiin, olisiko yhteisestä syöttöjärjestelmästä hyötyä korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille. Kommentoitiin, että olisi, jos tämän myötä saataisiin yhdenmukaisuutta siihen, miten infrat kuvataan. Ulkopuolisten käyttäjien näkökulmasta olisi hyvä, että tiedot olisivat julkisesti saatavilla.

Selvitetään, miten Akatemian rahoittamat infrat siirretään tietopankkiin.

Keskusteltiin syöttölomakkeen rahoituksesta. CSC:n mukaan sen kehittäminen edellyttäisi 7-8 htkk:n työpanosta. Todettiin, että yhteistä rahoitusta on hankala järjestää, joten tehdään lomake nyt yksinkertaisella mallilla, ja kehitetään sitä jatkossa hiljalleen paremmaksi. Laajempaa jatkokehitystä voidaan pohtia, jos saadaan aikaiseksi malli sen rahoittamiseksi.

**Päätös:** Edistetään tutkimusinfrastruktuurien syöttölomakkeen käyttöä nykyisenlaisena. Toteutetaan tunnisteiden automaattinen luominen tutkimusinfrastruktuurille. Muuta jatkokehitystä pohditaan myöhemmin. Seurataan lomakkeen käyttöä tässä ryhmässä.

5. Tutkimustietovarannon erillislain valmistelu (Jukka Haapamäki) [Liite 4](#)

Haapamäki esitteli erillislain valmistelun tilannetta.

Kysyttiin, onko tutkimustietovarantoon tarkoitus tuoda myös tutkimussuunnitelmia. Vastattiin, että ei varsinaisesti vielä, mutta lainsäädännöstä pyritään tekemään mahdollistava. Toistaiseksi on suunniteltu vain kuvailutietojen sisällyttämistä, mutta mikäli jatkossa todetaan tarve myös esimerkiksi tutkimussuunnitelmille, ei lakia tarvitse avata sitten uudelleen.

Kysyttiin, tarkoitetaanko esim. CRIS-tietojen osalta sitä, että siirretään kaikkien henkilöiden tiedot vai vain niiden, jotka ovat antaneet suostumuksen. Nykyisin lainsäädäntö ei mahdollista, mutta uusi erillislaki helpottaisi prosessia siten, että esimerkiksi yliopistolla olisi näin ollen lakisääteinen peruste siirtää kaikki tiedot tutkimustietovarantoon. Tutkija antaisi tällöin suostumuksen tietojen edelleen luovuttamiseen tai näyttämiseen portaalissa.

6. Vuoden 2020 suunnitelma (Tiina Strengell) [Liite 5](#)

Kerrottiin, että Koneen säätiön 5.12. julkistettavat tiedeapurahojen rahoituspäätökset saadaan siirrettyä tutkimustietovarantoon alkuvuodesta. Tutkijoilta on pyydetty suostumus tietojen luovuttamiseen haun yhteydessä.

Mainittiin, että toistaiseksi rahoittajien ja OKM:n välillä tarvitaan sopimus yhteisrekisterinpitäjyydestä, mutta voimaan tullessaan erillislaki tulee korvaamaan sopimuksen, sillä laissa tullaan säätämään myös yhteisrekisterinpitäjyydestä.

7. Muut asiat

Keskusteltiin plagiaatintunnistusjärjestelmistä.

8. Vuoden 2020 kokoukset

- a. 27.1.2020
- b. 2.4.2020
- c. 15.6.2020
- d. 14.9.20120
- e. 9.12.2020

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.